

Doç.Dr..Şinasi AYDEMİR

KTÜ.Mimarlık Bölümü

Mimarlık Sorunları Paneli
Mimarlar Odası Trabzon Şubesi,
25 Haziran 1988

ISLAH İMAR PLANLARI VE KENTLEŞME İLİŞKİSİ

Bilindiği gibi kentleşme deyimi ve bunun kavramlaşması ile kentleşme süreci ve niteliği çok önceden günlük konuşma ve yazın dilimize girmiştir. Artık, hemen herkes, kentleşme deyince farklı da olsa bir tanım yapabilmektedir. Kısaca ' nüfusun ve kent olarak tanımlanan yerleşmelerin sayısal olarak artışı yanında, ekonomide de kırsal uğraşlardan endüstri ve hizmetler sektörüne geçiş, hizmetlerde çeşitlenme ve uzmanlaşma, buna bağlı olarak işgücünün nitelik ve nicelik olarak farklılaşması, eğitimde, sağlıkta, boş zamanı dışındaki zamanların değerlendirilmesinde fırsat çeşitliliği ile temiz (sağlıklı) bir çevrenin de oluşmasını kentleşme olarak tanımlayabiliriz (kese kullanılabilirliği).

Eğer, yukarıda saydığımız özelliklerin çoğunluğu bir arada bulunuyorsa sağlıklı bir kentleşmeden söz edilebilir.

Diğer taraftan İslah İmar Planları kavramı dört beş yıllık bir geçmişi olan ve belli bir kent parçasını ilgilendiren, ama hemen her kentte bulunabilecek bir olguya -yasadışı yapılanmaya- karşı bir bakış açısıdır, bir görüştür.

İslah İmar Planı kavramının yeni olmasına karşın, imar affı oldukça eski bir kavramdır. Cumhuriyetten buyana değişik içerikli onbir yasa ile yasadışı yapılanma af kapsamına alınmaya çalışılmıştır. Görülüyor ki kentleşme olgusu ile imar affı birlikte olagelmektedirler.

Birbakıma, kentleşme ile imar affı arasında neden-sonuç ilişkisi gözlenmektedir. Kentleşme ne kadar çarpık ise yasadışı yapılanma olayı da o denli fazla olagelmektedir. Kentleşmenin çarpıklığının sonuçları da sanki imar affı yasaları ile önlenemeyecekmiş gibi bir yol izlenegelmiştir. 7 Haziran 1986 tarihli 2981 sayılı yasa ve onun bazı maddeleri-